

KANSAINVÄLINEN TALOUS

Trumpin presidenttikausi ja maailmantalouden riskit

Trumpin presidenttikausi on osoittautunut merkittäväksi epävarmuuden lähteeksi maailmantaloudelle. Jo hänen kautensa ensimmäisten viikkojen aikana Yhdysvaltain hallitus asetti joukon uusia tulleja, jotka kohdistuivat useisiin tuotteisiin – kuten autoihin ja metalleihin – sekä tiettyihin maihin, esimerkiksi Meksikoon, Kanadaan ja Kiinaan. Tullipolitiikan huipennus nähtiin 2. huhtikuuta, jolloin kaikille maille asetettiin 10–50 prosentin tullit riippuen tuontimaasta. Sen jälkeen erityisesti Kiinan kanssa on käyty neuvotteluja epäsäännöllisesti ja vaihtelevin tuloksin.

Vaikka Yhdysvallat on solminut kauppasopimuksia suurten talouksien, kuten Ison-Britannian, Japanin ja EU:n kanssa, epävarmuus on edelleen suurta. Tämä johtuu siitä, että sopimusten ehdot ovat osin epäselviä ja niiden kestävyys on pitkällä aikavälillä kyseenalaista. Huolimatta siitä, että enimmäistulleja on laskettu alkuperäiseltä tasoltaan, on Yhdysvaltojen yleinen tullitaso historiallisesti tarkasteltuna edelleen poikkeuksellisen korkea (ks. kuvio 1).

- » Trumpin presidenttikausi on lisännyt merkittävästi geopoliittista ja taloudellista epävarmuutta sekä horjuttanut markkinoiden luottamusta.
- » Yhdysvaltain talouskasvu hidastuu, ja tullit jarruttavat euroalueen vientivetoista kasvua etenkin Saksassa ja Italiassa.
- » Euroalueen inflaatio palautuu tavoitetasolle jo ensi vuonna, mutta Yhdysvalloissa inflaatio pysyy korkeana tulli- ja palveluiden hintojen vuoksi.

Kuva: Sven Lachmann, Pixabay.

Kansainvälisten suhteiden näkökulmasta tilanne on yhä jännittynyt. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu ilman merkkejä päättymisestä. Gazan tilanne pysyy katastrofaalisena, koska Netanjahun hallitus ei ole kansainvälisestä painostuksesta huolimatta osoittanut halukkuutta lopettaa palestiinalaisten kansanmurhaa (OHCHR, 2025). Tämä pitkittää ihmisten kärsimystä ja kasvattaa geopolittisia jännitteitä.

Yhdysvaltojen sisäpolitiikassa Trumpin päätökset ja lausunnot ovat lisänneet epävarmuutta myös päätöksenteossa ja yrityssektorilla. Keskeinen esimerkki on hänen jatkuva painostuksensa Yhdysvaltojen keskuspankia (Fed) kohtaan, jotta se laskisi korkoja.

TALOUSNÄKYMÄT

Keskeisimmät ennustelaitokset ennakoivat Yhdysvaltojen talouskasvun hidastuvan merkittävästi tulevina vuosina, vaikka varsinaista taantumaa ei ennusteta. BKT-ennusteita vuosille 2025 ja 2026 on tarkistettu alaspäin viime keväältä, kun taas vuoden 2027 ennuste on pysynyt ennallaan. Ennusteiden heikentyminen selittyy ennen kaikkea kasvavalla epävarmuudella sekä tullien kielteisillä vaikutuksilla yksityiseen kulutukseen. Toisaalta suuret yksityiset investoinnit, kuten datakeskusten rakentaminen ja niihin liittyvät hankkeet, tukevat kasvua.

Myös euroalueella BKT:n kasvuennusteita on tarkistettu alaspäin. Talouskehitystä painavat tullien vaikutus vientiin sekä epävarmuuden kasvu, joka vähentää yritysten investointeja. Kehityksessä on kuitenkin suuria maiden välisiä eroja. Saksa, euroalueen suurin viejä, kärsii erityisen paljon heikosta kansainvälisestä talousympäristöstä, ja sen talouden odotetaan elpyvän kunnolla vasta ensi vuonna. Saksan hallituksen ilmoittama laaja elvytyspaketti tukee kasvua vuosista 2026–2027 alkaen.

Ranskassa ja Italiassa kasvu jää tänä vuonna vaatimattomaksi tullien, julkisen talouden sopeutustoimien ja – Ranskan tapauksessa – poliittisen epävarmuuden vuoksi. Toisaalta ostovoiman elpyminen vahvistaa yksityistä kulutusta ennustejakson loppupuolella ja tukee siten kasvua.

Kiinan talous kamppailee edelleen merkittävien haasteiden kanssa. Kiinteistömarkkinoiden kriisi jatkuu, deflaatiopaineet eivät ole hellittäneet ja yritysten voittomarginaalit ovat heikentyneet. Yhdysvaltojen tullit vaikeuttavat kiinalaisten tuotteiden vientiä, mikä on ongelmallista, sillä kotimaisen kulutuksen osuus taloudesta

KANSAINVÄLINEN TALOUS

	Kokonaistuotannon määrän kasvu (%)			
	2024	2025e	2026e	2027e
Yhdysvallat	2,8	1,6	1,5	1,9
Kiina	5,0	4,7	4,2	3,9
Euroalue	0,9	0,9	1,2	1,3
EKP:n ohjauskorko (%)	3,7	2,2	2,0	2,0
USD/EUR	1,08	1,15	1,15	1,12
Brent-öljy (USD/barreli)	80,5	69,0	65,0	65,0
Eurooppalainen maakaasu (USD/MMBtu)	11,0	11,6	10,6	11,0
Muiden kuin energiahyödykkeiden hintaindeksi (2010=100)	112,5	108,8	105,4	106,0
Euroalueen inflaatio (%)	2,4	2,1	2,0	2,0

Lähde: Federal Reserve, EKP, IMF, Maailmanpankki, OECD, BOFIT, Eurostat, National Bureau of Statistics China, Labore.

KUVIO 1. YHDYSVALTOJEN ASETTAMIEN TUONTITULLIEN TASO KESKIMÄÄRIN 1920–2025

Lähde: Yale Budget Lab.

sa on edelleen pieni ja hallituksen politiikka on johtanut ylitarjontaan useilla toimialoilla.

INFLAATIODYNAMIIKKA

Inflaatiokehitys eroaa selvästi Yhdysvalloissa ja euroalueella. Yhdysvalloissa inflaatiotilanne on monimutkainen. Yksityiset palvelut jatkavat kallistumistaan, ja tavaroiden hinnat ovat nousseet uudelleen tullien ja ulkomaisen työvoiman rajoitusten vuoksi, mikä näkyy esimerkiksi maataloudessa. Myös datakeskusten energiankulutuksesta johtuvat kustannusten nousut kiihdyttävät inflaatiota. Lisäksi Trumpin toistuvat hyökkäykset Fedin riippumattomuutta kohtaan voivat horjuttaa inflaatio-odotuksia. Inflaation arvioidaan olevan tänä vuonna noin kolme prosenttia. Vuodesta 2026 alkaen

sen odotetaan hidastuvan, mutta pysyvän edelleen yli kahden prosentin tavoitteen.

Euroalueella tilanne on selkeämpi. Energian hintojen lasku, työmarkkinoiden jäähtyminen ja palkkojen kasvun hidastuminen tukevat inflaation yleistä laskua. Ennusteiden mukaan kokonais- ja pohjainflaatio pysyvät vielä hieman yli kahdessa prosentissa vuonna 2025, mutta tasaantuvat tavoitetasolle vuonna 2026.

Raaka-aineiden ja öljyn hintojen odotetaan laskevan koko ennustejakson ajan. Öljyn hinnan ennustetaan pysyvän selvästi viime vuosien tasojen alapuolella, sillä tulleeihin liittyvä maailmankaupan hidastuminen sekä OPEC-maiden suunnittelema tarjonnan kasvu painavat yhdessä hintoja. Raaka-aineista erityisesti metallien hinnat jatkavat laskuaan, mihin Kiinan kiinteistömarkkinoiden heikko kehitys vaikuttaa merkittävästi. ■

LISÄTIETOJA

PAOLO FORNARO

johtava tutkija

040 965 8449

paolo.fornaro@labore.fi

www.labore.fi

JUHO KOISTINEN

ennustepäällikkö

040 940 2833

juho.koistinen@labore.fi

